

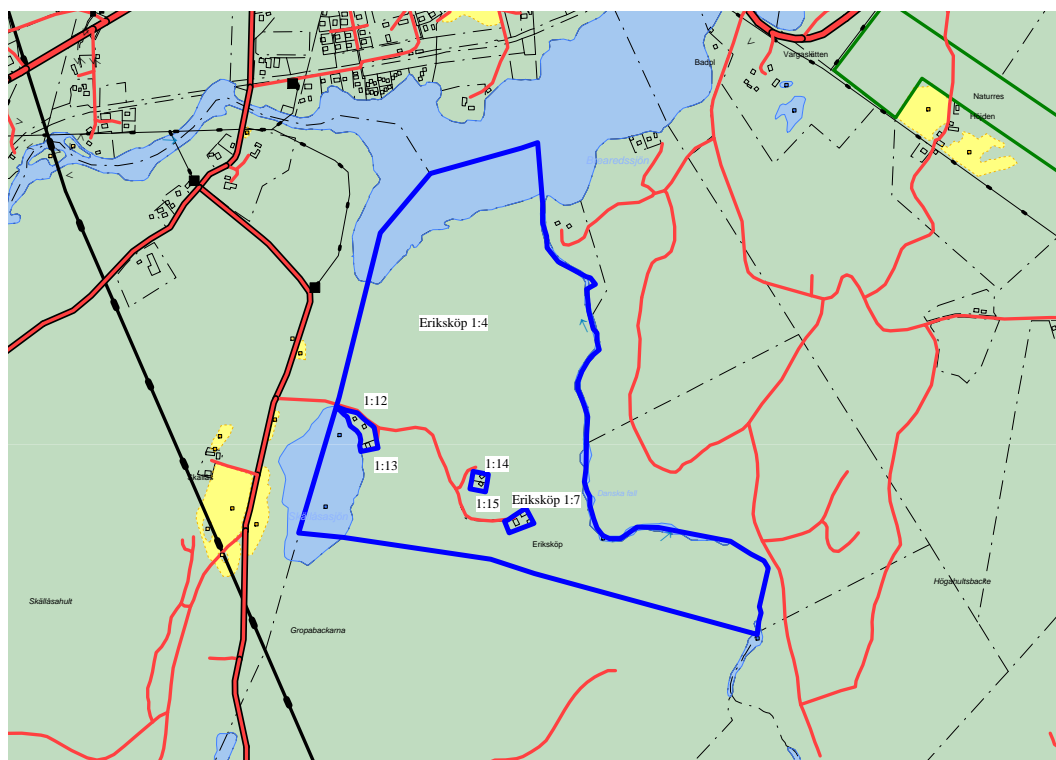

Bildande av naturreservatet Danska Fall i Halmstads kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken att förklara det område som avgränsas av den heldragna blå linjen på nedanstående karta som naturreservat, med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Samtidigt upphävs tidigare fattat beslut enligt 19§ Naturvårdslagen (Länsstyrelsen 1968-10-02) om skydd för landskapsbilden för den del som avser naturreservatet Danska Fall.

Karta över reservatet

Naturreservatet Danska Fall
Fastighet: Halmstad Eriksköp 1:4
Areal 70 ha
Halmstads kommun
Hallands län
Skala ca 1:20 000

2001-10-19

Beskrivning av området

Danska Fall ligger söder om Brearedssjön i Simlångsdalen i den inre delen av Halmstads kommun. Området omgärdas i tre väderstreck av vatten; i norr av Brearedssjön, i öster av vattendraget Assman och i väster av Skällåsa sjön med bäck till Brearedssjön. Tönnersjöheden gränsar till området i söder. Bokskogar med ekinslag dominerar i reservatet. Inslag finns även av bland annat tallmyr, blandskog, blandsumpskog, källmark, sjö, vattendrag och öppna inägor.

Terrängen i området är kuperad med en rad smärre höjdryggar och dalgångar. Områdets högsta delar ligger i reservatets centrala delar kallat Snokabackarna. Backarna sluttar norrut ner mot Brearedssjön, österut ner mot Assman och västerut ner mot Skällåsa sjön och den norr därom liggande bäckdalen. Assman är huvudsakligen utskuren direkt i berggrunden och följer dess spricklinjer. Ådalgången på sträckan Stättan till utloppet i Brearedssjön är mycket smal. Dalgången har karaktären av canyon med branta bergsidor. Fallhöjden från Danska Fall till åmynningen är hela 36 m och ån bildar flera vackra vattenfall. Det geologiskt mest intressanta och spektakulära avsnittet är Danska Fall strax öster om gården, men ytterligare forsar och fall följer nedströms: Eriksköpfallet vid ålkistan (där ett vattenkraftverk tänktes byggas kring 1930), Prästafallet (där prästen en gång hade sin skvaltkvarn) och Jöransfors (jfr skötselplanen). Vid Assman finns hasselrik tidvis översvämmad askskog, alsumpskog med grova socklar, översilningskärr, klippstup och lövrik barrnurskog med bl.a. gammal tall, lågor och torrakor. Stora delar av Assman inom reservatet bildar ett kvill-landskap, särskilt i de östra och norra delar. Där tar vattnet skilda vägar och bildar mängder med små öar – ett slags skärgårdslandskap i ån. Kring gården Eriksköp finns öppna inägor.

I slutningarna och på höjderna dominerar bok och ek. Träden har börjat komma i den åldern, ca 100-175 år, att de börjar bli biologiskt intressanta för påväxande lavar och mossor. Överlag är skogen sen länge orörd, självgallrande med en del lågor och högstubbar.

I området finns intressanta arter från ett flertal olika organismgrupper, bl.a. lavar, mossor, kärlväxter, svampar, bottenfauna i vatten, fåglar och fiskar. I synnerhet på bokarna finns här och var en rik påväxtflora med förekomst av rödlistade lavar som violettgrå porlav, liten lundlav, stor knopplav och mussellav. Av mossor har på sten noterats bland annat den rödlistade arten sydkvastmossa. Även kärlväxtfloran är ställvis rik, särskilt i anslutning till källflöden, bäckdråg och rännilar. Dvärghäxört kan nämnas särskilt. Det finns goda förutsättningar för ett rikt insektsliv, särskilt vedlevande skalbaggar, men närmare studier är inte utförda. I området finns också ett värdefullt fågelliv. Mindre flugsnappare har hävdad revir i bokskogen vid flera tillfällen under 1990-talet. I Assman finns bl.a. forsärla och strömstare, öring och en värdefull bottenfauna. Området är mycket välbesökt, framför allt vattenfallet Danska Fall, som är en stor turistattraktion.

2001-10-19

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla den biologiska mångfalden (med bl.a. förekomst av ett antal rödlistade kryptogamer) och de olika värdefulla livsmiljöerna (ädelövskog, sumpskog, vattendrag m.m.) samt att tillgodose friluftslivets behov av rekreationsområde.

Danska Fall har anmälts till regeringen som ett område för Natura2000. Naturtyperna 3130 Oligotrof sjö, 7160 Mineralrika källor, 9080 Lövsumpskog av Fennoskandisk typ, 9110 Bokskog av fryle-typ, 9190 Äldre ekskog på sura, sandiga marker och 91D0 Skogsbevuxen myr, som alla finns i reservatet, ingår i EU:s habitatdirektiv. Naturtyperna 9080 och 91D0 är dessutom prioriterade naturtyper inom EU. I maj 2001 har regeringen beslutat godkänna Danska Fall som ett område ingående i Natura2000.

Området har åsatts högsta värdeklass i naturvårdsprogram för Halmstads kommun (Bengtsson 1996). Danska Fall ingår även i riksintresse för naturvård, NN18 Simlångsdalen-Tönnersjöheden (Erlandsson 2001), och i riksintresse för friluftsliv, FN12 Simlångsdalen-Fylleåns dalgång (Länstyrelsen 1988). Delar omfattas också av strandskydd enligt 7 kap. 13 och 14§ MB.

Syftet ska nås genom att:

- lämna hela områdets skogsmark för granfri utveckling så att mängden död ved och inslag av gamla träd kan öka.
- kontinuerligt röja bort inkommande gran.
- hävda den öppna gamla inägomarken i anslutning till gården.
- restaurera fägator genom gallring av träd.
- låta förnyring av lövträd ske naturligt.
- beakta eventuell ökad kunskap om rödlistade eller regionalt intressanta arter i reservatet.
- kontinuerligt underhålla markerad stig.
- sätta upp informationstavla på P-plats.
- anordna och underhålla rastplatser.

Skälen för beslutet

Det är ett angeläget allmänt intresse att de ovan uppräknade arterna och deras livsmiljöer bevaras. Många av dessa arter är känsliga för miljöförändringar och missgynnas av normalt skogsbruk. Området är också ett av de viktigaste rekreationsområdena för friluftsliv i inlandet av Halmstads kommun.

På grundval av den känsliga landskapsbilden i Simlångsdalen har Eriksköp ingått i område med skydd för landskapsbilden (se ovan). Inom skyddet för landskapsbilden

2001-10-19

gällde bland annat förbud mot avverkning av lövskog med undantag av avverkning för innehavarens behov. Vid avvägning enligt 7 kap 25§ MB har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna motsvarar behovet av skydd för att syftet skall uppnås. Området skall sålunda skyddas som naturreservat. Området, omfattande de dåvarande fastighetsbeteckningarna Tönnersjö Eriksköp 1:4, 1:7 och 1:9, har därför inköpts till naturvårdsfonden.

Genom reservatsbeslutet säkerställs naturvärden som annars på sikt hade varit hotade av ett rationellt skogsbruk.

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5§ miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- uppföra byggnad eller annan anläggning, t.ex. för vattenbruk
- anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller jämförlig anordning,
- uppföra radiomast, antenn, anlägga luft- eller markledning,
- borra, spränga, schakta, gräva, dämna, muddra, utfylla eller tippa, markbearbeta, bedriva täkt eller annan verksamhet som skadar områdets topografi eller landskapets karaktär samt yt- eller dräneringsförhållanden,
- anordna upplag,
- avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen
- kalka mark, sprida handelsgödsel eller andra kemikalier,
- framföra motordrivet fordon inom reservatet (gäller ej servitutsrättsinnehavare för vissa vägar),
- jaga,
- upplåta mark för tävlingar eller annan verksamhet som kan medföra markslitage, föroreningar eller kan störa djurlivet.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

2001-10-19

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6§ miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla sådana åtgärder inom området som:

- Skötsel enligt skötselplanen bl. a. i form av avverkning och röjning.
- Undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv.

Med stöd av 7 kap. 30§ miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar samt att skada vegetationen i övrigt, t ex genom att gräva upp växter,
- framföra motordrivet fordon eller terränggående cyklar eller parkera annat än på anvisad plats,
- rida,
- medföra okopplad hund,
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
- snitsla spår (annat än Hallandsleden, se skötselplanen), anordna orienteringskontroll eller tävling som kan inverka störande på naturmiljön,

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för förvaltaren att genomföra eller upphandla den skötsel och undersökningar som ska genomföras enligt till beslutet hörande skötselplan.

Med stöd av 3§ förordning om områdesskydd (SFS 1998:1252) enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen. Förvaltaren för reservatet ska vara Länsstyrelsen.

Ärendets handläggning

Friluftslivet, med en strövstig till Danska Fall, har länge varit omfattande i området. De biologiska värdena uppmärksammades dock alltmer under 1990-talet, bland annat under skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering hösten 1993. Under 1998 förvärvade staten området och de tre ingående fastigheterna fastighetsreglerades 1999.

2001-10-19

Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen Södra Götaland, Vägverket Region Väst, Polismyndigheten i Hallands län, närpolisområde Halmstad, Halmstads kommun och Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) har yttrat sig i ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövdingen jämte ledamöterna Sven Eric Lorentzon, Gunnel Welin, Gunilla Wenander-Grönvall, Thomas Jönsson, Jan Börjesson, Gunnel Bengtsson, Karl-Gunnar Svensson, Hans-Inge Sjögren, Inger Johansson, Alf Eriksson, Maj-Britt Rane Andersson, Hans Webeck samt tj g suppleanterna Bo Christer Windehem och Anneli Hammar.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Erik Österberg, rättschef Per Widell, biträdande länsantikvarie Marianne Foghammar, byråsekreterare Barbro Toftgård, miljövårdsdirektör Börje Andersson samt avdelningsdirektör Örjan Fritz, den sistnämnde föredragande.

Karin Starrin

Örjan Fritz

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3.

Bilagor

1. Skötselplan
2. Översiktskarta
3. Besvärshänvisning

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
SGU, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen Södra Götaland, Box 234, 291 25 Kristianstad
Skogsvårdsstyrelsen Södra Götaland, Hallands södra distrikt, Ryttarevägen 8,
302 60 Halmstad
Vägverket, Box 512, 301 80 Halmstad
Kommunstyrelsen i Halmstads kommun
Lantmäterimyndigheten i Halmstad
Polismyndigheten, Halmstads kommun
Hallands Naturskyddsförening
Naturskyddsföreningen i Södra Halland

2001-10-19

Simlångsdalens Fiskevårdsområdesförening, c/o Nils Östen Nilsson, Timrilt
310 38 Simlångsdalen
Sören Nilsson, Carl Kuylensstjärnas väg 11, 302 52 Halmstad
Lars Mikael Ragnarsson Marthinsen, Brogatan 43, 302 38 Halmstad
Gunilla Britt Marie Marthinsen, Brogatan 43, 302 38 Halmstad
Leif Gunnar Christer Larsson, Förvaltarv. 30, 269 34 Båstad
N O Lindgren, Granatvägen 16, I, 302 51 Halmstad
Marie Elisabeth Lindgren, Furuvägen 71, 302 44 Halmstad
Lars-Olof Lindgren, Dalagatan 7, 302 44 Halmstad
Ingrid Thunström, Strandvallen 134A, 302 57 Halmstad
Ulf Johansson, Tönnersjöhedens och Skarhults försöksparker, SLU, Box 17, 310 38
Simlångsdalen
Förvaltning/rätts
Livsmiljö/miljö
Samhällsplanering/kultur
Samhällsplanering/plan och bostad